

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Серія
«Вчені – ювіляри Київського університету
імені Бориса Грінченка»

Випуск 22

Щербак
Віталій Олексійович

Біобібліографічний покажчик

Київ 2014

УДК 016:930
ББК 91.9:63
Щ61

Упорядники:

Демченко Н.М., провідний бібліограф;
Зотова В.А., директор бібліотеки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Науковий редактор, відповідальна за випуск:

Зотова В.А., директор бібліотеки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Щербак Віталій Олексійович: біобібліографічний покаж-
Щ61 чик / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, упоряд.: Н.М. Демченко,
В.А. Зотова; наук. ред., відповід. за вип. В.А. Зотова. — К. : Київ.
ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. — 56 с. — (Сер. «Вчені — ювіляри Київ-
ського університету імені Бориса Грінченка». Вип. 22.

Двадцять другий випуск покажчика серії «Вчені — ювіляри Київського уні-
верситету імені Бориса Грінченка» присвячений Щербаку Віталію Олексійовичу,
доктору історичних наук, професору кафедри історії України Київського універ-
ситету імені Бориса Грінченка.

У покажчику подано бібліографію наукових праць ювіляра за період з 1980
по 2014 рр. Це — дисертації, автореферати дисертацій, монографії, статті в науко-
вих та періодичних виданнях, тези виступів на науково-практичних конферен-
ціях, рецензії, наукове редагування.

Покажчик адресовано науковцям, фахівцям у галузі історії, викладачам
вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам, учителям.

УДК 016:930
ББК 91.9:63

© Н.М. Демченко, В.А. Зотова, упорядкування, 2014
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014

Щербак Віталій Олексійович

*доктор історичних наук, професор кафедри історії України
Київського університету імені Бориса Грінченка*

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Двадцять другий випуск покажчика «Вчені — ювіляри Київського університету імені Бориса Грінченка» присвячений Щербаку Віталію Олексійовичу, доктору історичних наук, професору кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка.

У покажчику подано бібліографію наукових праць за період з 1980 по 2014 роки. Це — дисертації, автореферати дисертацій, монографії, статті в наукових та періодичних виданнях, тези виступів на науково-практичних конференціях, рецензії, наукове редагування.

Покажчик адресовано фахівцям у галузі історії, викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам, вчителям.

Бібліографічний покажчик складається з окремих розділів.

Розділ 1 «Вітання до ювілею» містить вітальні слова колег.

Розділ 2 «Основні дати життя та діяльності» представляє матеріали про життя та наукову діяльність ювіляра.

Розділ 3 «Покажчик наукових праць В.О. Щербака» містить перелік наукових праць: дисертації, автореферати дисертацій, монографії, статті в наукових та періодичних виданнях, тези виступів на науково-практичних конференціях, рецензії, наукове редагування.

Розділ 4 «Наукова школа В.О. Щербака» відображає наукове керівництво В.О. Щербакі дисертаційними дослідженнями.

Розділ 5 «Фотогалерея» складається з фотографій із власного архіву ювіляра.

Бібліографічний опис праць здійснено згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та з урахуванням вимог ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі».

Допоміжний апарат покажчика представлено:

- статтею від упорядників;
- схемою групування матеріалу (змістом).

Висловлюємо щире подяку Щербакі В.О. за активну участь у підготовці покажчика.

Розділ 1

Вітання до ювілею

Історія — основа, одного разу закладена, зв'язок з якою ми охороняємо, якщо хочемо не безслідно зникнути, а зробити свій внесок у буття людства.

Карл Ясперс

Шановний Віталію Олексійовичу!

Щиро вітаємо Вас з Днем народження!

Від усього серця бажаємо міцного здоров'я та життєвої наснаги, професійних успіхів та особистих творчих досягнень, сімейного щастя, злагоди та добробуту у Вашій оселі! Нехай здійсняться усі заповітні мрії, а будь-які повороти долі завжди відкривають лише нові обрії майбутніх перспектив!

Щастя Вам, радості, добра і благополуччя!

*З повагою,
колектив бібліотеки
Київського університету імені Бориса Грінченка*

Шановний Віталію Олексійовичу!

Прийміть наші найтепліші поздоровлення з нагоди ювілею. Зичимо Вам міцного богатирського здоров'я, молодечого запалу, міцності духу і наснаги для здійснення всього задуманого на довгі роки. Щиро бажаємо щастя, сімейного благополуччя, успіхів, миру та злагоди. Нехай Вас у всіх починаннях супроводжує вдача, розуміння і підтримка з боку рідних, колег і однодумців, а непроста робота приносить тільки задоволення і творчі перемоги. Наснаги та усіляких гараздів і довгих щасливих літ!

*З повагою,
колектив Інституту суспільства*

Розділ 2

Щербак Віталій Олексійович

Основні дати життя та діяльності

- 21 квітня 1954** р. — народився в с. Матяшівка Обухівського району Київської області.
- 1971–1976** рр. — студент історичного факультету Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка.
- 1976–1979** рр. — науковий співробітник Музею народної архітектури та побуту УРСР.
- 1979–1999** рр. — науковий співробітник (молодший, старший, провідний) Інституту історії України НАН України.
- 1999–2012** рр. — декан факультету гуманітарних наук Національного університету «Києво-Могилянська академія».
- 2012–2013** рр. — професор кафедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія».
- З 2013** р. — професор кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка.
- Одружений. Дружина Інна Михайлівна — науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, донька Мирослава — магістр соціології.

Відзнаки і нагороди

- 2004** р. — Подяка київського міського голови «За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу столиці та з нагоди дня науки».
- 2005** р. — нагороджений знаком «Відмінник освіти України» МОН України.
- 2009** р. — нагороджений знаком «Петро Могила» МОН України.
- 2010** р. — Диплом лауреата Премії імені Петра Могили у галузі гуманітарних наук Національного університету «Києво-Могилянська академія» за монографію «Українське козацтво : формування соціального стану. Друга половина XV — середина XVII ст.». — К., 2006.
- 2012** р. — Грамота «Родини Мазеп» за видатні досягнення в справі відродження культурної спадщини українського народу і вшанування пам'яті гетьмана Івана Мазепи з почесною відзнакою «Срібний клейнод Родини Мазеп».

ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
В.О. ЩЕРБАКА

3.1. Дисертації, автореферати дисертацій

1. **Щербак В.А.** Народные движения на Украине во второй четверти XVII в.: дис. ... канд. ист. наук: 07.00.02 / Виталий Алексеевич Щербак; Ин-т истории АН УССР. — К., 1986.
2. **Щербак В.А.** Народные движения на Украине во второй четверти XVII в.: автореф. дис. ... канд. ист. наук: 07.00.02 / Виталий Алексеевич Щербак; Ин-т истории АН УССР. — К., 1986. — 17 с.
3. **Щербак В.О.** Формування козацького стану в Україні (друга половина XV — середина XVII ст.): дис. д-ра іст. наук: 07.00.01 / Віталій Олексійович Щербак; Ін-т історії України НАН України. — К., 1998.
4. **Щербак В.О.** Формування козацького стану в Україні (друга половина XV — середина XVII ст.): автореф. дис. д-ра іст. наук: 07.00.01 / Віталій Олексійович Щербак; Ін-т історії України НАН України. — К., 1998. — 31 с.

3.2. Монографії

5. **Щербак В.О.** Антифеодальні рухи на Україні напередодні визвольної війни 1648–1654 рр. / В.О. Щербак. — К. : Наукова думка, 1989. — 127 с.
6. **Щербак В.О.** Формування козацького стану в Україні : друга половина XV–середина XVII ст. / В.О. Щербак. — К. : Ін-т історії України НАН України, 1997. — 180 с.

7. **Щербак В.О.** Українське козацтво : формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. / В.О. Щербак. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2000. — 295 с.
8. **Щербак В.О.** Українське козацтво : формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. / В.О. Щербак. — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — 295 с.

3.3. Публікації: статті у періодичних виданнях, збірниках наукових праць, енциклопедіях, матеріали конференцій

1980

9. **Щербак В.О.** Повстання 1630 року на Україні під проводом Тараса Федоровича / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1980. — № 11. — С. 120–123.
10. **Щербак В.О.** Назавжди в пам'яті народній (до 600-річчя Куликовської битви) / В.О. Щербак // Зоря Жовтня. — 1980. — 6 вересня. — С. 2.

1981

11. **Щербак В.О.** Економічне становище Києва у XVIII ст. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1981. — № 11. — С. 53–60.

1982

12. **Щербак В.О.** Науково-теоретичний семінар з історії Києва / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1982. — № 1. — С. 156.
13. **Щербак В.А.** Географический указатель / В.А. Щербак // История Киева. В трех томах четырех книгах / ред. кол. : Ю.Ю. Кондуфор (глав. ред.). — К. : Наукова думка, 1982. — Т. 1. — С. 396–403.

1983

14. Гуржий А.И. Социально-экономическое развитие и административное устройство города (XVIII в.) / А.И. Гуржий, **В.А. Щербак** // История Киева. В трех томах четырех книгах / ред. кол. : Ю.Ю. Кондуфор (глав. ред.). — К. : Наукова думка, 1983. — Т. 2. — С. 57–74.
15. **Щербак В.А.** Географический указатель / В.А. Щербак // История Украинской ССР / ред. кол. : Ю.Ю. Кондуфор (глав. ред.). — К. : Наукова думка, 1983. — Т. 3. — С. 694–709.

1984

16. **Щербак В.О.** Антифеодальна боротьба народних мас України напередодні визвольної війни 1648–1654 рр. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1984. — № 8. — С. 117–123.
17. **Щербак В.А.** Народные движения на Украине в 30-х годах XVII в. / В.А. Щербак // Актуальные вопросы исторической науки. — К., 1984. — С. 19–21.
18. **Щербак В.О.** Пам'ятні місця Лівобережної України, пов'язані з антифеодальною боротьбою народних мас напередодні визвольної війни 1648–1654 рр. / В.О. Щербак // Матеріали до зводу пам'яток історії та культури народів СРСР по Українській РСР. — К., 1984. — Вип. 1. — С. 59–61.

1985

19. **Щербак В.О.** Повстання запорожців 1635 р. (до 350-річчя) / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1985. — № 9. — С. 144–146.
20. **Щербак В.А.** Показачивание как форма антифеодальной борьбы на Украине в первой половине XVII в. / В.А. Щербак // Феодализм в России: юбилейные чтения, посвященные 80-летию со дня рождения академика Льва Владимировича Черепнина: тезисы докл. и сообщ. — М., 1985. — С. 196–198.

1986

21. **Щербак В.О.** Географічний покажчик / В.О. Щербак // Історія Києва. В трьох томах чотирьох книгах / ред. кол. : Ю.Ю. Кондуфор (гол. ред.). — К. : Наукова думка, 1986. — Т. 1. — С. 372–379.
22. Гуржій О.І. Соціально-економічний розвиток і адміністративний устрій міста (XVIII ст.) / О.І. Гуржій, **В.О. Щербак** // Історія Києва. В трьох томах чотирьох книгах / ред. кол. : Ю.Ю. Кондуфор (гол. ред.). — К. : Наукова думка, 1986. — Т. 2. — С. 53–69.
23. **Щербак В.О.** Нове про антифеодальні рухи на Україні в 30-х роках XVII ст. / В.О. Щербак // Феодалізм: економіка, класова боротьба, культура : зб. наук. праць / ред. кол. : Г.Я. Сергієнко (гол. ред.). — К. : Наукова думка, 1986. — С. 73–85.
24. **Щербак В.О.** Еволюція козацького стану на Україні в період розвинутого феодалізму / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1986. — № 12. — С. 100–101.
25. **Щербак В.А.** Историография антифеодальной и освободительной борьбы народных масс Украины во второй половине XIII — первой половине XVII ст. / В.А. Щербак // Историография истории Украинской ССР / ред. кол. : И.С. Хмель (отв. ред.). — К. : Наукова думка, 1986. — С. 72–83.

1987

26. **Щербак В.О.** До питання про еволюцію класово-станової структури феодального суспільства України в XIV — першій половині XVII ст. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1987. — № 2. — С. 83–91.
27. Смолій В.А. До 350-річчя початку селянсько-козацького повстання на Україні 1637–1638 рр. / В.А. Смолій, **В.О. Щербак** // Український історичний журнал. — 1987. — № 5. — С. 132–135.

1988

28. **Щербак В.О.** На шляху боротьби за возз'єднання / В.О. Щербак // Книга для читання з історії Української РСР (7–8 класи) / ред. Г.Я. Сергієнко. — К. : Радянська школа, 1988. — С. 53–59.
29. Євселенський Л. Бій біля Курукова (До питання повстання під проводом Марка Жмайла на Україні) / Л. Євселенський, **В. Щербак** // Кременчуцька зоря. — 1988. — 17 березня. — С. 3.
30. **Щербак В.О.** Антифеодална боротьба народних мас Волині в 40-х роках XVII ст. / В.О. Щербак // Минуле і сучасне Волині // Тези II Волинської істор.-краєзн. конф. — Луцьк, 1988. — С. 163–165.
31. **Щербак В.О.** Мемуари як джерело для вивчення історії українського козацтва кінця XVI — XVII ст. / В.О. Щербак // Українська археографія: сучасний стан та перспективи розвитку: тези допов. республ. наради. — К., 1988. — С. 48–49.

1989

32. **Щербак В.А.** Борьба против католицизма на Украине в первой половине XVII в. / В.А. Щербак // Православие: история и современность: матер. науч.-теор. конф. — К., 1988. — С. 34–36.
33. **Щербак В.О.** Гетьман Петро Сагайдачний / В. Щербак // Вісті з України. — 1989. — № 20. — С. 3.
34. **Щербак В.О.** Засновника Москви поховано в Києві / В.О. Щербак // Наука і суспільство. — 1989. — № 3. — С. 56.
35. **Щербак В.О.** Соціальне та правове становище міщанства Правобережної України в XVI ст. / В.О. Щербак // Історичні дослідження. Вітчизняна історія : зб. наук. праць. — К., 1989. — Вип. 15. — С. 21–25.
36. **Щербак В.А.** Обострение социальных противоречий на Украине в XVI в. и государственное законодательство Великого княжества Литовского // В.А. Щербак // Третий Литовский Статут

1588 года: матер. респ. науч. конф., посвященной 400-летию Третьего Статута. — Вильнюс, 1989. — С. 190–196.

37. **Щербак В.А.** На пути борьбы за воссоединение / В.А. Щербак // Книга для чтения по истории Украинской ССР (8–9 классы) / ред. Г.Я. Сергиенко. — К. : Радянська школа, 1989. — С. 55–61.
38. **Щербак В.О.** В яких битвах українське козацтво довело, що воно було захисником не лише України та Росії, але й Центральної Європи? / В.О. Щербак // Історія України в запитаннях і відповідях / ред. Л.А. Чайка. — К. : Знання, 1989. — Вип. 1. — С. 15–17.

1990

39. **Щербак В.О.** Щоденник Шимона Окозького як джерело для вивчення історії антифеодальних рухів на Україні в першій половині XVII ст. / В.О. Щербак // Феодалізм на Україні : зб. наук. пр. / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Наукова думка, 1990. — С. 132–141.
40. Сас П.М. Літописна оповідь про Малу Росію / П.М. Сас, **В.О. Щербак** // Наука і суспільство. — 1990. — № 10. — С. 50–54.
41. **Щербак В.О.** Перша республіканська конференція з історії запорозького козацтва / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1990. — № 7. — С. 156.
42. Кузнецов В.І. Про шляхи перебудови суспільствознавства / В.І. Кузнецов, **В.О. Щербак** // Вісник АН УРСР. — 1990. — № 11. — С. 7–14.
43. **Щербак В.О.** Щоденник Шимона Окозького 1637–1638 рр. як історичне джерело / В.О. Щербак // Вісник Київ. ун-ту. Історичні науки / ред. кол. : В.О. Замлинський (гол. ред.). — К., 1990. — Вип. 32. — С. 77–83.
44. Боряк Г.В. Коментарі / Г.В. Боряк, **В.О. Щербак** // Гійом Левассер де Боплан. Опис України, кількох провінцій Королівства Польського, що тягнуться від кордонів Московії до границь Трансильванії, разом з їхніми звичаями, способом

життя і ведення воєн / переклад Я.П. Кравця, З.П. Борисюк. — К. : Наукова думка, 1990. — С. 116–208.

45. **Щербак В.О.** Джерела формування українського козацтва / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1990. — № 12. — С. 18–20.
46. **Щербак В.О.** Етнічні аспекти еволюції класово-станової структури української народності / В.О. Щербак // Українська народність: нариси соціально-економічної та етнополітичної історії / ред. кол. : Ю.Ю. Кондуфор (відп. ред.). — К. : Наукова думка, 1990. — С. 303–333.
47. **Щербак В.О.** Роль Запорозької Січі у формуванні козацтва на Україні / В.О. Щербак // Матеріали першої республ. наук.-практ. конф. «Проблеми запорозького козацтва в сучасній науці та музейній практиці». — Дніпропетровськ, 1990. — С. 29–31.

1991

48. **Щербак В.О.** Народні рухи на Україні в першій половині XVII ст. / В.О. Щербак // Історія України. Від найдавніших часів до кінця XVIII ст.: курс лекцій / авт. кол. : Л.Г. Мельник (кер.). — К. : Либідь, 1991. — Кн. 1. — С. 191–209.
49. **Щербак В.О.** Україна в політичних планах Швеції, Польщі і Російської держави в другій половині 20-х — на початку 30-х років XVII ст. / В.О. Щербак // Україна і Польща в період феодалізму : зб. наук. праць / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Наукова думка, 1991. — С. 98–104.
50. **Щербак В.О.** Сутність «Березневих статей» 1654 р. / В.О. Щербак // Пам'ятки України. — 1991. — № 2. — С. 3.
51. **Щербак В.О.** Міжнародна наукова конференція, присвячена 500-річчю українського козацтва / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1991. — № 10. — С. 153–156.
52. **Щербак В.О.** Козацтво в класово-становій структурі українського суспільства (друга половина XV — середина XVII ст.) /

В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1991. — № 11. — С. 43–52.

1992

53. **Щербак В.О.** Перша селянська війна у Росії. Боротьба проти польської та шведської інтервенції / В.О. Щербак // Історія народів Росії. Від найдавніших часів до середини XVIII ст.: курс лекцій / авт. кол. : Я.М. Серіщев (кер.). — К. : НМК ВО, 1992. — С. 160–175.
54. **Щербак В.О.** Російська держава наприкінці XV — у XVI ст. Завершення об'єднання руських земель. Внутрішня та зовнішня політика Московської держави / В.О. Щербак // Історія народів Росії. Від найдавніших часів до середини XVIII ст.: курс лекцій / авт. кол. : Я.М. Серіщев (кер.). — К. : НМК ВО, 1992. — С. 146–160.
55. **Щербак В.О.** Рада в житті українського козацтва до середини XVII ст. / В.О. Щербак // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали Других всеукраїнських істор. читань / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Черкаси, 1992. — С. 17–19.

1993

56. **Щербак В.О.** Козацтво в структурі українського суспільства (друга половина XV — середина XVII ст.) / Віталій Щербак // Українське козацтво : витоки, еволюція, спадщина: матеріали міжнар. наук. конф., присвяченої 500-річчю укр. козацтва / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Ін-т історії України АН України, 1993. — Вип. 1. — С. 46–55.
57. **Щербак В.О.** Тарас Федорович / В. Щербак // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / авт. кол. : В. Замлинський (кер.). — К. : Україна, 1993. — С. 273–280.
58. **Щербак В.О.** Іван Підкова / В. Щербак // Історія України в особах: IX–XVIII ст. / авт. кол. : В. Замлинський (кер.). — К. : Україна, 1993. — С. 216–220.

59. **Щербак В.О.** Козацтво і православ'я / Віталій Щербак // Київська старовина. — 1993. — № 5. — С. 71–77.
60. **Щербак В.О.** Конфесійний фактор у взаємовідносинах українського козацтва з урядом Речі Посполитої до середини XVII ст. / Віталій Щербак // Україна — Польща : історична спадщина і суспільна свідомість : зб. наук. праць / ред. кол. : С. Ульяновська (відп. ред.). — К. : Либідь, 1993. — С. 87–96.
61. Страшко В. Примітки / В. Страшко, **В. Щербак** // Селянський рух на Україні 1569–1647 рр.: збірник документів і матеріалів / ред. кол. : М.Г. Крикун (відп. ред.). — К. : Наукова думка, 1993. — С. 356–362.
62. **Щербак В.О.** Становлення вищого законодавчого органу Української козацької держави / В.О. Щербак // Українська державність: історія і сучасність. Матеріали наук. конф. — К., 1993. — С. 88–90.
63. **Щербак В.О.** Становлення козацького права / Віталій Щербак // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали Третіх всеукраїнських істор. читань / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Київ–Черкаси, 1993. — С. 157–161.

1994

64. **Щербак В.О.** Джерела формування українського козацтва / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1994. — № 2–3. — С. 75–83.
65. Сас П.М. Історія України у висвітленні О.І. Рігельмана / вступна стаття / П.М. Сас, **В.О. Щербак** // Літописна оповідь про Малу Росію та її народ і козаків узагалі / О.І. Рігельман / упоряд., вступ. ст. та прим. П.М. Сас, **В.О. Щербак**. — К. : Либідь, 1994. — С. 5–31.
66. Сас П.М. Примітки / П.М. Сас, **В.О. Щербак** // Літописна оповідь про Малу Росію та її народ і козаків узагалі / О.І. Рігельман / упоряд., вступ. ст. та прим. П.М. Сас, В.О. Щербак. — К. : Либідь, 1994. — С. 758–763.

67. **Щербак В.О.** Формування козацького землеволодіння (XVI — перша половина XVII ст.) / В.О. Щербак // Середньовічна Україна : зб. наук. праць / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Наукова думка, 1994. — Вип. 1. — С. 62–71.
68. **Щербак В.О.** Право як станова ознака українського козацтва другої половини XVI — першої половини XVII ст. / В.О. Щербак // На чолі козацької держави. Деякі аспекти історії Визвольної війни українського народу середини XVII ст. — Рівне, 1994. — Вип. 1. — С. 29–51.
69. **Щербак В.О.** До витоків українського козацтва / В.О. Щербак // Українська козацька держава : витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали Четвертих всеукраїнських істор. читань / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К., 1994. — С. 61–66.

1995

70. **Щербак В.О.** Запорозька Січ як фактор консолідації українського козацтва до середини XVII ст. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1995. — № 5. — С. 66–71.
71. **Щербак В.О.** Іван Сулима / Віталій Щербак // Володарі гетьманської булави : історичні портрети / ред. О.М. Дмитренко. — К. : Варта, 1995. — С. 141–151.
72. **Щербак В.О.** Тарас Федорович / Віталій Щербак // Володарі гетьманської булави : історичні портрети / ред. О.М. Дмитренко. — К. : Варта, 1995. — С. 153–163.
73. **Щербак В.О.** Чинники становлення козацької самосвідомості / В.О. Щербак // Українська козацька держава : витоки та шляхи історичного розвитку. Матеріали П'ятих всеукраїнських істор. читань / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Київ–Черкаси, 1995. — С. 93–97.
74. **Щербак В.О.** Нова влада (до початків формування козацької старшини) / Віталій Щербак // Неопалима купина. — 1995. — № 5. — С. 187–192.

75. **Щербак В.О.** Слово до читача / В.О. Щербак // Коли земля стогнала : друга половина XVI — перша половина XVII ст. / упоряд. і передм. В.О. Щербака. — К. : Україна, 1995. — С. 5–17 (Історія України в прозових творах та документах).
76. Мицик Ю.А. «Postanowienie na Akademie Ostrozska» / Юрій Мицик, **Віталій Щербак** // Острозька давнина: дослідження і матеріали / відп. ред. І. Мицько. — Львів, 1995. — Т. 1. — С. 120–121.

1996

77. **Щербак В.А.** Хрестоматія документальних матеріалів по історії України. Коментарії / В.А. Щербак // Иллюстрированная история Украины / Михаил Грушевский; сост. И. Брояк. — К. : Левада, 1996. — С. 628–679.
78. **Щербак В.О.** Утвердження козацького стану в Україні (XVI — перша половина XVII ст.) / В.О. Щербак // Богдан Хмельницький та його доба : матеріали міжнар. наук. конф., присвяченої 400-річчю від дня народження Великого Гетьмана / ред. В.А. Смолій. — К., 1996. — С. 29–33.
79. **Щербак В.О.** Державотворчі процеси в Україні XVII–XVIII ст. / В. Щербак // Україна : людина, суспільство, природа: друга щорічна наукова конференція НаУКМА. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 1996. — С. 41–42.

1997

80. **Щербак В.О.** Дмитро Гуня / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 266–270.
81. **Щербак В.О.** Яків Остринин / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 260–266.
82. **Щербак В.О.** Павло Бут / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 253–260.

83. **Щербак В.О.** Іван Сулима / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 247–253.
84. **Щербак В.О.** Тарас Федорович / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 240–247.
85. **Щербак В.О.** Іван Підкова / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 227–231.
86. **Щербак В.О.** Іов Борецький / В. Щербак // Історія України в особах: Литовсько-польська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 1997. — С. 163–168.
87. **Щербак В.О.** Яків Острянин / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1997. — № 6. — С. 71–77.
88. **Щербак В.О.** Основні етапи формування козацького стану в Україні (кінець XV — середина XVII ст.) / В.О. Щербак // Запорозьке козацтво в українській історії, культурі та національній самосвідомості: матеріали міжнар. наук. конф. / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — Київ–Запоріжжя, 1997. — С. 148–154.
89. **Щербак В.О.** Чоновицький Войтех / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 443.
90. **Щербак В.О.** Хотинська війна 1621 / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 431.
91. **Щербак В.О.** Федорович Тарас (Трясило) / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 421.
92. **Щербак В.О.** Томиленко Василь / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 390.

93. **Щербак В.О.** Сулима Іван / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 380.
94. **Щербак В.О.** Січ / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 362.
95. **Щербак В.О.** Реєстрове козацтво / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 335.
96. **Щербак В.О.** Рада козацька / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 329.
97. **Щербак В.О.** Потоцький Микола / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 321.
98. **Щербак В.О.** Підкова Іван / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 308.
99. **Щербак В.О.** Острянин Яків / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 291.
100. **Щербак В.О.** Ординація реєстрового запорозького війська 1638 / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 285.
101. **Щербак В.О.** Нереєстрові козаки / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 272.
102. **Щербак В.О.** Лясота Еріх / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 242.

103. **Щербак В.О.** Кулага (Петражицький) Іван / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 224.
104. **Щербак В.О.** Крутневич Гаврило / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 223.
105. **Щербак В.О.** Козацтво / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 200–201.
106. **Щербак В.О.** Кішка Самійло / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 198.
107. **Щербак В.О.** Кіш / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 198.
108. **Щербак В.О.** Кисіль Адам / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 195.
109. **Щербак В.О.** Запорозьке козацтво / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 159.
110. **Щербак В.О.** Жмайло Марко / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 153.
111. **Щербак В.О.** Дорошенко Михайло / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 139.
112. **Щербак В.О.** Діденко Андрій / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 134.

113. **Щербак В.О.** Дике поле / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 132–133.
114. **Щербак В.О.** Гуня Дмитро / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 124.
115. **Щербак В.О.** Голуб Оліфер / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 115–116.
116. **Щербак В.О.** Владислав IV Ваза / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 91.
117. **Щербак В.О.** Вільшанська угода 1617 / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 89.
118. **Щербак В.О.** Вишневецький Ярема / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 85.
119. **Щербак В.О.** Бут (Павлюк) Павло / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 73.
120. **Щербак В.О.** Бородавка Яків / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 66.
121. **Щербак В.О.** Байбуза Тихін / В. Щербак // Малий словник історії України / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Либідь, 1997. — С. 50.
122. **Щербак В.О.** Козацька верхівка другої половини XVI—XVII ст. / Віталій Щербак // Київська старовина. — 1997. — № 5. — С. 3–12.

123. **Щербак В.О.** Чисельність українського козацтва напередодні Хмельниччини / В.О. Щербак // Запорозьке козацтво в українській історії, культурі та національній самосвідомості: матеріали міжн. наук. конф. / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — Київ–Запоріжжя, 1997. — С. 47–48.
124. **Щербак В.О.** Реєстрові козаки на державній службі / Віталій Щербак // Середньовічна Україна : зб. наук. праць / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Наукова думка, 1997. — Вип. 2. — С. 108–126.

1998

125. **Щербак В.О.** Динаміка зростання чисельності українського козацтва до середини XVII ст. / Віталій Щербак // Національно-визвольна війна українського народу середини XVII століття: політика, ідеологія, військово мистецтво / ред. В.А. Смолій. — К. : Генеза, 1998. — С. 53–61.
126. Сокульський А.Л. Предтеча козацької твердині на Запорозжжі / Арнольд Сокульський, **Віталій Щербак** // Козацькі січі (нариси з історії українського козацтва XVI–XIX ст.) / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.), В. Щербак (наук. ред.), Т. Чухліб (упоряд.). — Київ–Запоріжжя, 1998. — С. 15–21.
127. **Щербак В.О.** Базавлуцька Січ (1593–1638 рр.) / Віталій Щербак // Козацькі січі (нариси з історії українського козацтва XVI–XIX ст.) / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.), В. Щербак (наук. ред.), Т. Чухліб (упоряд.). — Київ–Запоріжжя, 1998. — С. 45–64.
128. Мицик Ю.А. Чортомлицька Січ (1652–1709 рр.) / Юрій Мицик, В'ячеслав Станіславський, **Віталій Щербак** // Козацькі січі (нариси з історії українського козацтва XVI–XIX ст.) / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.), В. Щербак (наук. ред.), Т. Чухліб (упоряд.). — Київ–Запоріжжя, 1998. — С. 86–108.
129. Пасюк Н. Картосхема розташування козацьких січей / Надія Пасюк, **Віталій Щербак** // Козацькі січі (нариси з історії українського козацтва XVI–XIX ст.) / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.), В. Щербак (наук. ред.), Т. Чухліб (упоряд.). — Київ–Запоріжжя, 1998. — С. 242–243.

130. **Щербак В.О.** Яків Острянин / В. Щербак // Полководці Війська Запорозького : історичні портрети / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 1998. — Кн. 1. — С. 287–298.
131. **Щербак В.О.** Взаємовідносини козацтва з королівською та місцевою владою у другій половині XVI — першій половині XVII ст. / В. Щербак // Україна: людина, суспільство, природа: четверта щорічна наукова конференція НаУКМА. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 1998. — С. 43.
132. **Щербак В.О.** Базавлуцька Січ / Віталій Щербак // Пам'ять століть. — 1998. — № 4. — С. 73–81.
133. **Щербак В.О.** Особовий та етнічний склад запорожців і реєстрових / Віталій Щербак // Наукові записки. Історія / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : Юрій Мицик (гол. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 1998. — Т. 3. — С. 75–80.
134. **Щербак В.О.** Чому повстала Україна (До 350-річчя Визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького) / В.О. Щербак // ДІНАУ, 1998. — 24 березня. — С. 5–6.
135. **Щербак В.О.** Історичні передумови виникнення українського козацтва / В.О. Щербак // Південна Україна : проблеми історичних досліджень : зб. наук. праць / ред. кол. : В.А. Смолій (гол. ред.). — Миколаїв, 1998. — Ч. 1. — С. 79–88.

1999

136. **Щербак В.О.** До питання історії козацької доби в Україні / В.О. Щербак // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні : зб. наук. статей / упоряд. і відп. ред. О.М. Титова. — К., 1999. — Вип. 8. — С. 241–242.
137. **Щербак В.О.** Взаємовідносини українського козацтва з місцевою та центральною владою Речі Посполитої (кінець XVI — середина XVII ст.) / Віталій Щербак // Україна і Польща у Східно-Центральній Європі: спадок і майбуття / упоряд. :

Т. Балабушевич, Н. Довженко. — К. : Книжкова друкарня наукової книги, 1999. — С. 100–104.

138. **Щербак В.О.** Українське козацтво на початку своєї історії / В.О. Щербак // Четвертий міжнародний конгрес українців. Доповіді та повідомлення. Історія / Ярослав Ісаєвич (відп. ред.). — Одеса–Київ–Львів, 1999. — Ч. 1. — С. 143–147.
139. **Щербак В.О.** Максим Кривоніс / Віталій Щербак // Петро Кардаш, Сергій Кот. Слава українського козацтва. — Мельборн–Київ: Фортуна, 1999. — С. 98–99.

2000

140. **Щербак В.О.** Витоки та становлення козацького права / Віталій Щербак // Україна в Центрально-Східній Європі : студії з історії XI–XVIII століть / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К., 2000. — С. 119–127.
141. **Щербак В.О.** Рядове козацтво за польської доби : характер занять, здобуття і відстоювання станових прав / Віталій Щербак // Українська козацька держава : витоки та шляхи історичного розвитку / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К., 2000. — Вип. 7. — С. 52–62.
142. **Щербак В.О.** Формування козацької самосвідомості (кінець XVI — перша половина XVII ст.) / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : Ю.А. Мицик (гол. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2000. — Т. 18. — С. 50–55.

2001

143. **Щербак В.О.** Гордієнко (Гордієнко-Головко) Кость / В.О. Щербак // Києво-Могилянська академія в іменах, XVII–XVIII ст.: енциклопедичне вид. / відп. ред. В.С. Брюховецький; наук. ред., упоряд. З.І. Хижняк. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2001. — С. 145–146.

144. **Щербак В.О.** Зростання чисельності українського козацтва (кінець XVI – середина XVII ст.) / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : Ю.А. Мицик (гол. ред.). – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2001. – Т. 19. – С. 37–42.

2002

145. **Щербак В.О.** Іван Сулима / Віталій Щербак // Народжені Україною: мемор. альманах у 2 т. / гол. ред. О. Онопрієнко. – К. : ЄВРОІМІДЖ, 2002. – Т. 2. – С. 582–583. – Паралельно переклад рос. і англ. мовами (Золоті імена України).
146. **Щербак В.О.** Петро Дорошенко / Віталій Щербак // Народжені Україною: мемор. альманах у 2 т. / гол. ред. О. Онопрієнко. – К. : ЄВРОІМІДЖ, 2002. – Т. 1. – С. 572–573. – Паралельно переклад рос. і англ. мовами (Золоті імена України).
147. **Щербак В.О.** Українське козацтво в суспільно-політичному житті Речі Посполитої (XVI – перша половина XVII ст.) / Віталій Щербак // Україна в Центрально-Східній Європі (з найдавніших часів до XVIII ст.) / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). – К., 2002. – Вип. 2. – С. 172–199.
148. **Щербак В.О.** Федорович Тарас / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). – Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. – С. 598.
149. **Щербак В.О.** Сулима Іван / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). – Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. – С. 471.
150. **Щербак В.О.** Павлюк Павло Михнович / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). – Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. – С. 366.
151. **Щербак В.О.** Острянин Яків / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). – Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. – С. 363.

152. **Щербак В.О.** Жмайло Марко / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. — С. 151.
153. **Щербак В.О.** Діденко Андрій / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. — С. 131.
154. **Щербак В.О.** Дашкевич (Дашкович) Остафій (Остап, Євстахій) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. — С. 124–125.
155. **Щербак В.О.** Гуня Дмитро / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. — С. 120–121.
156. **Щербак В.О.** Голуб Олифер / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. — С. 109.
157. **Щербак В.О.** Байбуза Тихон / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2002. — С. 26.
158. **Щербак В.О.** Козацтво і православ'я / В.О. Щербак // Український церковно-історичний журнал. — К., 2002. — № 2. — С. 45–51.
159. **Щербак В.О.** Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний / В.О. Щербак // Історичний календар 2002 р. — К., 2002. — С. 194–200.
160. **Щербак В.О.** Козацький реєстр 1638 р. як історичне джерело / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : Ю.А. Мицик (гол. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2002. — Т. 20. — Ч. 2. — С. 15–19.

2003

161. **Щербак В.О.** Переяславська рада і українське козацтво / Віталій Щербак // Переяславська рада: історичне значення та політичні наслідки: матеріали «круглого столу» / упоряд. М.Т. Товкайло. — К. : Просвіта, 2003. — С. 81–85.
162. **Щербак В.О.** Вільшанська угода 1617 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 564.
163. **Щербак В.О.** Базавлуцька Січ / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 165.
164. **Щербак В.О.** Владислав III Варненчик / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 587.
165. **Щербак В.О.** Вишневецький Ярема / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 519.
166. **Щербак В.О.** Вестфальський мир 1648 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 496–497.
167. **Щербак В.О.** Великий луг / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 466.
168. **Щербак В.О.** Бут (Павлюк) Павло Михнович / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 415.
169. **Щербак В.О.** Байдак / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 167.

170. **Щербак В.О.** Байбуза Тихон / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2003. — Т. 1. — С. 166.
171. **Щербак В.О.** Приклади відданості справі за козацької доби / В.О. Щербак // Проблеми освіти. Науково-методичний збірник / ред. кол. : В.Г. Кремень (гол. ред.). — Вип. 33. — К., 2003. — С. 131–132.
172. **Щербак В.О.** Утвердження станової свідомості українського козацтва в першій половині XVII ст. / В.О. Щербак // Питання історії України : зб. наук. статей. — Т. 6. На пошану професора Павла Михайлини / ред. кол. : В.М. Ботушанський (наук. ред.). — Чернівці : Зелена Буковина, 2003. — С. 79–83.

2004

173. **Щербак В.А.** Украина в политических планах Швеции и Московского государства во второй половине 20-х — начале 30-х годов XVII в. / В.А. Щербак // Украина и соседние государства в XVII веке: материалы междунар. конф. / отв. ред. Т.Г. Яковлева. — Санкт-Петербург : Скиф, 2004. — С. 192–202.
174. **Щербак В.О.** Дорошенко Михайло / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 456.
175. **Щербак В.О.** Діденко Андрій / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій(голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 399.
176. **Щербак В.О.** Дике поле / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій(голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 381.
177. **Щербак В.О.** Деулінське перемир'я 1618 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 371.

178. **Щербак В.О.** Дашкевич (Дашкович) Остафій / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 295.
179. **Щербак В.О.** Гуня Дмитро Тимошевич / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 255.
180. **Щербак В.О.** Гулевичівна Єлизавета (Галшка) Василівна / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 250.
181. **Щербак В.О.** Голуб Олифер Остапович / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 148.
182. **Щербак В.О.** Гетьманату інститут / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2004. — Т. 2. — С. 101.
183. **Щербак В.О.** Соціальний портрет козацької верхівки другої половини XVI — першої половини XVII ст. / Віталій Щербак // «Істину встановлює суд історії» : збірник на пошану Федора Павловича Шевченка / відп. ред. В. Смолій. — К., 2004. — Т. 2. — С. 183–193.
184. **Щербак В.О.** Тарас Федорович / Віталій Щербак // Полководці Війська Запорозького: історичні портрети / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : ВІК, 2004. — Кн. 2. — С. 81–96.
185. **Щербак В.О.** Павло Бут / Віталій Щербак // Полководці Війська Запорозького : історичні портрети. — Кн. 2 / ред. кол. : В. Смолій (відп. ред.). — К. : ВІК, 2004. — Кн. 2. — С. 69–80.
186. **Щербак В.О.** «Козацький слід» у вітчизняній історії XVI–XVIII ст. / Віталій Щербак // Студії з україністики : зб. наук. праць / ред. Р. Радишевський. — К., 2004. — Вип. V. — С. 262–272.

187. **Щербак В.О.** Дмитро Вишневецький (Байда) — козак із князів / Віталій Щербак // Україна — козацька держава: ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : В. Щербак, О. Федорук. — К. : Емма, 2004. — С. 112–115.
188. **Щербак В.О.** Козацькі Січі — гнізда волі / Віталій Щербак, Володимир Ленченко // Україна — козацька держава: ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : В. Щербак, О. Федорук. — К. : Емма, 2004. — С. 46–53.
189. **Щербак В.О.** Генеза і становлення українського козацтва / Віталій Щербак // Україна — козацька держава: ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : В. Щербак, О. Федорук. — К. : Емма, 2004. — С. 20–30
190. **Щербак В.О.** Генеза національно-визвольного руху в Україні / В.О. Щербак // Магістеріум. Історичні студії / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. — Вип. 17. — С. 4–12.
191. **Щербак В.О.** Українське козацтво XVI-XVIII ст. у вітчизняній історії / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : Ю.А. Мицик (гол. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. — Т. 27. — С. 28–34.

2005

192. **Щербак В.О.** Іскра Іван Якович / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2005. — Т. 3. — С. 539.
193. **Щербак В.О.** Запорозька Січ / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2005. — Т. 3. — С. 270–275.

194. **Щербак В.О.** Жовнинська битва 1638 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол.: В.А. Смолій (голова). — К.: Наукова думка, 2005. — Т. 3. — С. 165.
195. **Щербак В.О.** Жмайло Марко / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол.: В.А. Смолій (голова). — К.: Наукова думка, 2005. — Т. 3. — С. 162.
196. **Щербак В.О.** І.О. Іванцов про козацьких ватажків 30-х років XVII ст. / Віталій Щербак // Повернення: зб. допов. наук. конф., присвяченої 100-літтю з дня народження українського історика та археолога Івана Овсійовича Іванцова (1904–1941) / упоряд. Г.І. Іванцова-Костенко. — К.: Інститут історії України НАН України, 2005. — С. 40–42.
197. **Щербак В.О.** Петро Сагайдачний / Віталій Щербак // Гетьмани України на поштових марках = Hetmans of Ukraine on Postage Stamps / авт. тексту В. Горобець; В. Худолій (авт. ідеї проекту). — К.: Марка України, 2005. — С. 15–16.
198. **Щербак В.О.** Дмитро Вишневецький / Віталій Щербак // Гетьмани України на поштових марках = Hetmans of Ukraine on Postage Stamps / авт. тексту В. Горобець. — К.: Марка України, 2005. — С. 11–12.
199. **Щербак В.О.** До питання традиції укладання козацьких угод / Віталій Щербак // Переяславська рада та українсько-російська угода 1654 року: історія, історіографія, ідеологія: матеріали міжнародного «круглого столу» / ред. В. Смолій. — К., 2005. — С. 38–45.
200. **Щербак В.О.** Українське козацтво XVI — першої половини XVII ст. в історіографії / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол.: В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К.: Вид. дім «КМ Академія», 2005. — Т. 41. — С. 55–61.

2006

201. Гурбик А.О. Генеза та шляхи розвитку запорозького козацтва / А.О. Гурбик, **В.О. Щербак** // Історія українського козацтва: нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 1. — С. 532–536.
202. **Щербак В.О.** Реєстрові козаки на державній службі / В.О. Щербак // Історія українського козацтва: нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 1. — С. 73–87.
203. **Щербак В.О.** Козацьке землеволодіння / В.О. Щербак // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 1. — С. 87–93.
204. **Щербак В.О.** Джерела формування українського козацтва / В.О. Щербак // Історія українського козацтва: нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 1. — С. 65–73.
205. **Щербак В.О.** Витоки козацького права / В.О. Щербак // Історія українського козацтва: нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 1. — С. 94–100.
206. **Щербак В.О.** Базавлуцька та Микитинська Січі / В.О. Щербак // Історія українського козацтва: нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 1. — С. 548–557.
207. **Щербак В.О.** Федорович Тарас / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 598.
208. **Щербак В.О.** Сулима Іван (?–1635) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях

(відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 557.

209. **Щербак В.О.** Павлюк Павло Михнович (справжнє прізвище Бут ; ?–1638) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 431.
210. **Щербак В.О.** Острянин Яків (?-1641) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 427.
211. **Щербак В.О.** Жмайло Марко (17 ст.) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 177.
212. **Щербак В.О.** Діденко Андрій (17 ст.) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — Київ : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 156.
213. **Щербак В.О.** Дашкевич (Дашкович) Остафій (Остап, Євстахій) (?–1535) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — К. : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 155.
214. **Щербак В.О.** Гуня Дмитро (17 ст.) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — К. : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 145.
215. **Щербак В.О.** Голуб Олифер (17 ст.) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — К. : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 133.

216. **Щербак В.О.** Байбуза Тихон (2-га пол. 16 ст.) / В.О. Щербак // Українське козацтво : мала енциклопедія / ред. кол. : С.Р. Лях (відп. ред.). — Вид. 2-е, доп. і переробл. — К. : Генеза; Запоріжжя : Прем'єр, 2006. — С. 26.
217. **Щербак В.О.** Українська історична наука на шляху творчого поступу / В. Щербак // Освіта України. — 2006. — 13 червня. — С. 3.

2007

218. **Щербак В.О.** Козацтво XVI — першої половини XVII ст. як потенційний чинник українського державотворення / Віталій Щербак // Terra Cossacorum : студії з давньої і нової історії України : наук. зб. на пошану д-ра істор. наук, проф. Валерія Степанкова / відп. ред. В.А. Смолій. — К. : Ін-т історії України НАНУ, 2007. — С. 31–47.
219. **Щербак В.О.** Перші козацькі реєстри / Віталій Щербак // Студії з україністики : зб. наук. праць / упоряд. Р. Радишевський. — К., 2007. — Вип. VII. — С. 239–251.
220. **Щербак В.О.** Козацька старшина в період Національно-визвольної війни 1648–1657 рр. / Віталій Щербак // Батуринські читання 2007 : зб. наук. праць / ред. О.Б. Коваленко. — Ніжин: Аспект-поліграф, 2007. — С. 287–291.
221. **Щербак В.О.** Козацька старшина / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 416–417.
222. **Щербак В.О.** Кодак / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 393.
223. **Щербак В.О.** Кіш Запорозької Січі / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 340.

224. **Щербак В.О.** Кисіль Адам Григорович / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 304.
225. **Щербак В.О.** Кизим Богдан / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 200.
226. **Щербак В.О.** Караїмович Ілляш / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 105.
227. **Щербак В.О.** Козак, слово / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 403.
228. **Щербак В.О.** Козацтво українське / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2007. — Т. 4. — С. 408–410.
229. **Щербак В.О.** Трансформація суспільного статусу козацької старшини в період Національно-визвольної війни 1648–1657 рр. / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — Т. 65. — С. 4–8.
230. **Щербак В.О.** Дмитро Вишневецький (Байда) — козак із князів / Віталій Щербак // Україна — козацька держава : ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : В. Щербак, О. Федорук. — Вид. 2-е. — К. : Емма, 2007. — С. 112–115.
231. **Щербак В.О.** Козацькі Січі — гнізда волі / Віталій Щербак, Володимир Ленченко // Україна — козацька держава : ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : В. Щербак, О. Федорук. Вид. 2-е. — К. : Емма, 2007. — С. 46–53.

232. **Щербак В.О.** Генеза і становлення українського козацтва / Віталій Щербак // Україна — козацька держава: ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : В. Щербак, О. Федорук. — Вид. 2-е. — К. : Емма, 2007. — С. 20–30.

2008

233. **Щербак В.О.** Корсунська рада 1632 / В.О.Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2008. — Т. 5. — С. 190–191.

234. **Щербак В.О.** Куруківська угода 1625 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2008. — Т. 5. — С. 529–530.

235. **Щербак В.О.** Культурно-національне піднесення кінця XVI — першої половини XVII ст. як чинник відродження української державності в ранньомодерну добу / Віталій Щербак // Київські полоністичні студії : зб. наук. праць на пошану проф. Ростислава Радишевського з нагоди його шістдесятиріччя. — К., 2008. — Т. 10: Gente Ruthenus — Nazione Polonus. — С. 402–407.

236. **Щербак В.О.** Гадяцький трактат в контексті українського державотворення / Віталій Щербак // 350-letcie unii Hadziackiej (1658–2008) / pod red.: Teresy Chynczewskiej-Hennel, Piotra Krolla i Mirosława Nagielskiego. — Warszawa: DiG, 2008. — S. 35–41.

237. **Щербак В.О.** Роль українського козацтва у становленні національної самосвідомості (кінець XVI — перша половина XVII ст.) / В. Щербак // Ucrainica petropolitana: сб. науч. тр. / Санкт-Петербургский гос. ун-т. Центр по изучению истории Украины. — СПб. : Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2008. — Вып. 2. — С. 91–94.

2009

238. **Щербак В.О.** Основні етапи генези козацького стану в Україні / Віталій Щербак // Покликання: зб. праць на пошану проф. о. Юрія Мицика / ред. кол. : П. Сохань (гол. ред.). — К., 2009. — Ч. I. — С. 185–193.
239. **Щербак В.А.** Гетманщина после Полтавской битвы / В.А. Щербак // Полтавская битва и ее международное значение. Тезисы докл. юбилейной междун. науч. конф. — М., 2009. — С. 24–25.
240. **Щербак В.О.** Імперські перетворення в Гетьманщині після Полтавської битви / В.О. Щербак // Історична пам'ять. Наук. зб. Полтавського держ. ун-ту. — 2009. — № 2. — С. 10–14.
241. **Щербак В.О.** Микитинська Січ / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2009. — Т. 6. — С. 635–636.
242. **Щербак В.О.** Маслів Став / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2009. — Т. 6. — С. 544–545.
243. **Щербак В.О.** Лежа / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2009. — Т. 6. — С. 101.
244. **Щербак В.О.** Лац (Лац-Тучапський) Самуїл / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2009. — Т. 6. — С. 58.
245. **Щербак В.О.** Імперські перетворення в Гетьманщині після Полтавської битви / Віталій Щербак // Полтавська битва 1709 року в історичній долі України, Росії, Швеції та інших держав : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. / ред. кол. : Н.В. Білан (відп. ред.). — Полтава : ФОП Толмачова Н.Ю., 2009. — С. 162–167.
246. **Щербак В.О.** Від Володимира Великого до Володимира Кличка / Віталій Щербак // Віче. — 2009. — № 21 (листопад). — С. 14–15.

247. **Щербак В.О.** Погляд на Україну має бути в аспекті культурного феномену / В.О. Щербак // Гетьман. — № 4–5. — 2009. — С. 26–27.
248. **Щербак В.А.** Гетманщина после Полтавской битвы / В.А. Щербак // Ucrainica petropolitana: сб. науч. тр. / Санкт-Петербургский гос. ун-т. Центр по изучению истории Украины. — СПб. : Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2009. — Вып. 3. — С. 42–49.
249. **Щербак В.О.** До витоків українського козацтва / В.О. Щербак // Чорноморська минувшина / гол. ред. В.А. Смолій. — Одеса, 2009. — Вип. 4. — С. 5–11.
250. **Щербак В.О.** Становлення ідеї козацької автономії в Речі Посполитій / Щербак В.О. // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2009. — Т. 91. — С. 4–8.

2010

251. **Щербак В.О.** Отаман / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7. — С. 699.
252. **Щербак В.О.** Остриянин Яків / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7. — С. 695.
253. **Щербак В.О.** Одинець Петро / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7. — С. 552.
254. **Щербак В.О.** Нереєстрові козаки / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7. — С. 377.
255. **Щербак В.О.** До витоків реєстрового козацтва / Віталій Щербак // Студії з україністики : зб. наук. праць на пошану дослідника українського козацтва Валерія Цибульського

з нагоди 60-річчя від дня народження / ред. кол. : Л.Д. Малевич (відп. ред.). — Рівне : О. Зень, 2010. — С. 35–43.

256. **Щербак В.О.** Запровадження козацьких реєстрів / Щербак Віталій // Магістеріум. Історичні студії / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2010. — Вип. 41. — С. 6–11.
257. **Щербак В.О.** Еволюція державної ідеї на першому етапі Визвольної війни середини XVII ст. / Віталій Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2010. — Т. 104. — С. 4–8.

2011

258. **Щербак В.О.** Потоцькі / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2011. — Т. 8. — С. 457–458.
259. **Щербак В.О.** Потоцький Станіслав / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2011. — Т. 8. — С. 455–456.
260. **Щербак В.О.** Потоцький Микола / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2011. — Т. 8. — С. 454.
261. **Щербак В.О.** Підкова Іван / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2011. — Т. 8. — С. 236.
262. **Щербак В.О.** Переяславська угода 1630 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2011. — Т. 8. — С. 143–144.
263. **Щербак В.О.** Павлюка повстання 1637 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2011. — Т. 8. — С. 17.

264. **Щербак В.О.** Запорозька Січ на Базавлуці / В.О. Щербак // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 117. — С. 4–10.
265. **Щербак В.О.** Конституція Пилипа Орлика в українському державотворенні / Віталій Щербак // Пилип Орлик : життя, політика, тексти : матеріали міжнар. наук. конф. “Ad fontes” до 300-річчя Бендерської конституції 1710 р. / ред.-упоряд. Н. Яковенко. — К. : Пульсари, 2011. — С. 276–280.
266. **Щербак В.О.** Гетьманщина і Московія після Полтавської битви / В.О. Щербак // Іван Мазепа і мазепинці : історія та культура України останньої третини XVII — початку XVIII століть / упоряд. І. Скочиляс. — Львів, 2011. — С. 77–81.
267. Гурбик А.О. Генеза та шляхи розвитку запорозького козацтва / А.О. Гурбик, **В.О. Щербак** // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 1. — С. 532–536.
268. **Щербак В.О.** Реєстрові козаки на державній службі / В.О. Щербак // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 1. — С. 73–87.
269. **Щербак В.О.** Козацьке землеволодіння / В.О. Щербак // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 1. — С. 87–93.
270. **Щербак В.О.** Джерела формування українського козацтва / В.О. Щербак // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 1. — С. 65–73.
271. **Щербак В.О.** Витоки козацького права / В.О. Щербак // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 1. — С. 94–100.

272. **Щербак В.О.** Базавлуцька та Микитинська Січі / В.О. Щербак // Історія українського козацтва : нариси у двох томах / ред. кол. : В.А. Смолій (відп. ред.). — Вид. 2-е. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 1. — С. 548–557.

2012

273. **Щербак В.О.** Взаємовідносини козацтва з іншими соціальними верствами, королівською та місцевою владою в Речі Посполитій / В.О. Щербак // Od Kijowa do Rzymu. Z historii stosunków Rzeczy Pospolitej z Stolicą Apostolską i Ukrainą. — Białystok, 2012. — S. 153–165.
274. **Щербак В.О.** Утвердження політичного статусу Гетьманщини / В.О. Щербак // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2012. — Т. 130. — С. 9–13.
275. «Вілен Горський: дотики, смисли, споглядання»: презентація книги у НаУКМА / упоряд. М. Ткачук; автори матеріалів М. Ткачук, Л. Архипова, **В. Щербак** та ін. // Філософська думка. — 2012. — № 5. — С. 5–25 (17).
276. **Щербак В.О.** Реєстри козацькі / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. : В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2012. — Т. 9. — С. 169–170.
277. **Щербак В.О.** Реєстрові козаки / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2012. — Т. 9. — С. 170.
278. **Щербак В.О.** Роставицька угода 1619 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2012. — Т. 9. — С. 339.
279. **Щербак В.О.** Сулима Іван / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова) — К. : Наукова думка, 2012. — Т. 9. — С. 900.

280. **Щербак В.О.** Суха Діброва / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2012. — Т. 9. — С. 911.
281. **Щербак В.О.** Іов Борецький / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 357–362.
282. **Щербак В.О.** Іван Підкова / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 407–411.
283. **Щербак В.О.** Тарас Федорович / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 411–417.
284. **Щербак В.О.** Іван Сулима / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 417–421.
285. **Щербак В.О.** Павло Бут / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 422–427.
286. **Щербак В.О.** Яків Острянин / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 428–432.
287. **Щербак В.О.** Дмитро Гуня / В.О. Щербак // Історія України в особах: Давньоруська держава. Литовська доба / упоряд. О.В. Русина. — К. : Україна, 2012. — С. 433–436.
288. **Щербак В.О.** Вишневецький Ярема / В. Щербак // Шевченківська енциклопедія в 6 томах / ред. кол. : М.Г. Жулинський (голова). — К., 2012. — Т. 1. — С. 659.
289. **Щербак В.О.** Владислав IV / В. Щербак // Шевченківська енциклопедія в 6 томах / ред. кол. : М.Г. Жулинський (голова). — К., 2012. — Т. 1. — С. 689.

290. **Щербак В.О.** Запорозька Січ / В. Щербак // Шевченківська енциклопедія в 6 томах / ред. кол. : М.Г. Жулинський (голова). — К., 2012. — Т. 2. — С. 689–691.

2013

291. **Щербак В.О.** Здобуття політичного статусу Війська Запорозького / В.О. Щербак // Сіверщина в історії України : зб. наук. праць / ред. кол. : О.Д. Савицький (гол. ред.). — Київ–Глухів, 2013. — Вип. 6. — С. 172–175.
292. **Щербак В.О.** Руйнація ідеологічних засад державотворення в козацькій Україні другої половини XVII ст. / В.О. Щербак // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2013. — Т. 143. — С. 3–9.
293. **Щербак В.О.** Федоровича повстання 1630 / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2013. — Т. 10. — С. 278–279.
294. **Щербак В.О.** Чорний Григорій Савич / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2013. — Т. 10. — С. 558.
295. **Щербак В.О.** Чортомлицька Січ / В.О. Щербак // Енциклопедія історії України / ред. кол. В.А. Смолій (голова). — К. : Наукова думка, 2013. — Т. 10. — С. 574.
296. **Щербак В.О.** Кисіль Адам / В. Щербак // Шевченківська енциклопедія в 6 томах / ред. кол. : М.Г. Жулинський (голова). — К., 2013. — Т. 3. — С. 371–372.

3.4. Рецензії

297. **Щербак В.О.** Антифеодальна боротьба на Україні: рец. на: Смолій В.А. Формування соціальної свідомості народних мас України в ході класової боротьби (друга половина XVII–XVIII ст.). — К. : Наукова думка, 1985. — 264 с. / В.О. Щербак // Наука і суспільство. — 1985. — № 10. — С. 9.

298. **Щербак В.О.** Рец. на: Документи російських архівів з історії України. Т. 1. Документи до історії запорозького козацтва 1613–1620 рр. / упоряд.: Л. Войтович, Л. Заборовський, Я. Ісаєвич, Ф. Сисин, А. Турилов, Б. Флоря). — Львів, 1998. — 442 с. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1999. — № 5. — С. 149–150.
299. **Щербак В.О.** Рец. на: Юрій Мицик. Джерела з історії Національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття. — Дніпропетровськ, 1996. — 262 с. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 1999. — № 1. — С. 144–145.
300. **Щербак В.О.** Рец. на: Брехуненко В. Московська експансія і Переяславська рада 1654 року. — К., 2005. — 368 с. / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2005. — Т. 41. — С. 94–96.
301. **Щербак В.О.** Рец. на: Дзира І. Козацьке літописання 30–80-х рр. XVIII ст.: джерелознавчий та історіографічний аспекти. — К., 2006. — 566 с. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. — 2006. — № 3. — С. 226–227.
302. **Щербак В.О.** Коли козаки «православними стали»? : рец. на: Плохій С. Наливайкова віра: козацтво та релігія в ранньомодерній Україні. — К., 2005. — 494 с. / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. — Т. 52. — С. 74.
303. **Щербак В.О.** Нова публікація потужного джерела : рец. на: Олександр Гваньїні. Хроніка Європейської Сарматії. Упорядкування та переклад з польської о. Юрія Мицика. — К., 2007. — 1006 с. / В.О. Щербак // Магістеріум. Історичні студії / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — Вип. 28. — С. 100.

304. **Щербак В.О.** Рец. на: Сокирко О. Лицарі другого сорту. Наймане військо Лівобережної Гетьманщини 1669–1726. — К., 2006. — 279 с. / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — Т. 65. — С. 80–82.
305. **Щербак В.О.** Рец. на: о. Юрій Мицик. Чигирин — гетьманська столиця. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — 391 с. / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2008. — Т. 78. — С. 83–84.
306. **Щербак В.О.** Перша резиденція правителя козацької України : рец. на: о. Юрій Мицик. Чигирин — гетьманська столиця. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — 391 с. / Віталій Щербак // Краєзнавство. — 2008. — № 1–4. — С. 211–212.
307. **Щербак В.О.** Хроніка ранньомодерної Білорусі : рец. на: о. Юрій Мицик. Albaruthenica. Студії з історії Білорусі. — К., 2009. — 362 с. / В.О. Щербак // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2009. — Т. 91. — С. 82–83.
308. **Щербак В.О.** Між Сходом і Заходом : рец. на: Чухліб Т. Козаки та яничари. Україна у християнсько-мусульманських війнах 1500–1700 рр. — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2010. — 446 с. / В.О. Щербак // Магістеріум. Історичні студії / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2010. — Вип. 41. — С. 86–87.
309. **Щербак В.О.** Нова сторінка з історії гетьманування Івана Мазепи: рец. на: Таирова-Яковлева Т.Г. Иван Мазепа и Российская империя. История «предательства». — М.; СПб., 2011. — 527 с. / В.О. Щербак // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2012. — Т. 130. — С. 79–81.

310. **Щербак В.О.** Рец. на: Джерела з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр. – Т. 1: (1648–1649 рр.) / упоряд. о. Ю. Мицик. – К., 2012. – 680 с. / В.О. Щербак // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 211–213.
311. **Щербак В.О.** Відкриття нових можливостей до вивчення непересічної події української історії : рец. на: Джерела з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр. – Т. 1: (1648–1649 рр.) / упоряд. о. Ю. Мицик. – К., 2012. – 680 с. / В.О. Щербак // Наукові записки НаУКМА. Історичні науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : В.О. Щербак (гол. ред. та упоряд.). – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2013. – Т. 143. – С. 80–81.

3.5. Наукове редагування

312. **Рігельман О.І.** Літописна оповідь про Малу Росію та її народ і козаків узагалі / О.І. Рігельман / упоряд., вступ. ст. та прим. П.М. Саса, **В.О. Щербака**. – К. : Либідь, 1994. – 766 с.
313. **Коли земля стогнала:** друга половина XVI – перша половина XVII ст. / упоряд. і передм. **В.О. Щербака**. – К. : Україна, 1995. – 430 с. – (Історія України в прозових творах та документах).
314. **Магістеріум. Історичні студії** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред.). – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. – Вип. 17. – 100 с.
315. **Україна – козацька держава:** ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : **В. Щербак**, О. Федорук. – К. : Емма, 2004. – 1215 с.
316. **Наукові записки. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2005. – Т. 41. – 102 с.
317. **Наукові записки. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2006. – Т. 52. – 78 с.

318. **Магістеріум. Історичні студії** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — Вип. 28. — 103 с.
319. **Наукові записки. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2007. — Т. 65. — 85 с.
320. **Україна — козацька держава** : ілюстрована історія українського козацтва у 5175 фотосвітлинах / авт.-упоряд. В. Недяк; наук. ред. : **В. Щербак**, О. Федорук. — Вид. 2-е. — К. : Емма, 2007. — 1215 с.
321. **Іван Мазепа та його доба** : історія, культура, національна пам'ять: матеріали міжнар. наук. конф. / ред.-упоряд. **Віталій Щербак**. — К. : Темпора, 2008. — 486 с.
322. **Наукові записки. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2008. — Т. 78. — 87 с.
323. **Наукові записки. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2009. — Т. 91. — 88 с.
324. **Магістеріум. Історичні студії** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2010. — Вип. 41. — 91 с.
325. **Наукові записки. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2010. — Т. 104. — 80 с.
326. **Наукові записки НаУКМА. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2011. — Т. 117. — 83 с.
327. **Наукові записки НаУКМА. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак**

(гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2012. — Т. 130. — 88 с.

328. **Наукові записки НаУКМА. Історичні науки** / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / ред. кол. : **В.О. Щербак** (гол. ред. та упоряд.). — К. : Вид. дім «КМ Академія», 2013. — Т. 143. — 87 с.

3.6. Література про В.О. Щербака

329. **Щербак В.О.** // Вчені інституту історії України. Біобібліографічний довідник / Серія «Українські історики». — К., 1998. — Вип. 1. — С. 371–372.

330. **Щербак В.О.** // Українські історики ХХ століття. Біобібліографічний довідник / Серія «Українські історики». — Київ, Львів, 2003. — Вип. 2. — Ч. 1. — С. 365.

331. **Щербак В.О.** // Інститут історії України НАН України 1936–2006. — К., 2006. — С. 685–686.

332. **Дослідник козаччини** // О.В. Артюшенко, Ю.К. Домотенко. Синівською любов'ю. Нариси про чоловіків Обухівщини. — К., 2008. — С. 162–164.

333. **Щербак В.О.** // Історія української революції 1648–1676 рр. та Гетьманщини (середина XVII–XVIII ст.) (наукова школа). Біобібліографічний покажчик. — Кам'янець-Подільський, 2009. — Вип. 8. — С. 92–105.

334. **Щербак В.О.** // Who is who в Україні. Біографічна енциклопедія успішних людей України. — Schweiz, 2012. — Вип. 1. — С. 402–403.

335. **Щербак В.О.** // Енциклопедія історії України. — К., 2013. — Т. 10. — С. 680.

НАУКОВА ШКОЛА В.О. ЩЕРБАКА

Сокульський Арнольд Леонідович. Флот Запорозької Січі XVI–XVIII ст.: структурна організація, технологія та військове мистецтво: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / А.Л. Сокульський; НАН України; Ін-т історії України. — К., 1999. — 17 с. — Науковий керівник роботи **В.О. Щербак**.

Дідух Людмила Валентинівна. Академік М.Ф. Біляшівський у науковому, культурному та громадському житті України (кінець XIX — перша половина XX ст.): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Л.В. Дідух; Національний університет «Києво-Могилянська академія». — К., 2005. — 17 с. — Науковий керівник роботи **В.О. Щербак**.

Гуляй Алла Миколаївна. Українсько-російські політичні відносини 1659–1668 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / А.М. Гуляй; Національний університет «Києво-Могилянська академія». — К., 2006. — 19 с. — Науковий керівник роботи **В.О. Щербак**.

Розділ 5
ФОТОГАЛЕРЕЯ

Дід Артем Щербак, 1938 р.

Мама Даша Артемівна, 1951 р.

Віталік у козацьких шароварах,
1956 р.

На студентських військових
зборах під Батурином, 1975 р.

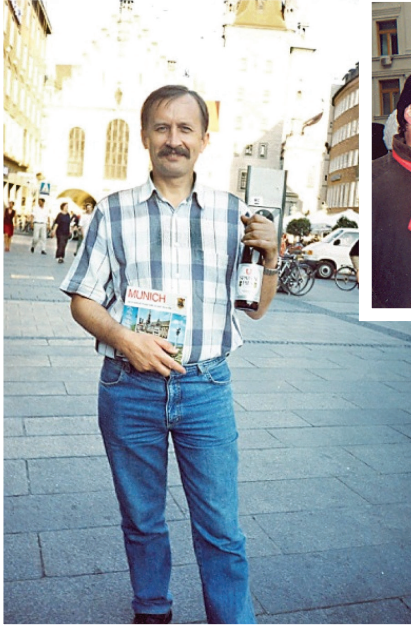
З дружиною Інною
і донькою Мирославою,
1985 р.

Поруч з римським Колізеєм
(Італія), 2003 р.

На прийомі в Папи Римського Іоанна
Павла II (Італія), 2003 р.

На центральній площі
Мюнхена (Німеччина), 2003 р.

Під час «Помаранчевої
революції», 2004 р.

На чолі президії спеціалізованої вченої ради із захисту докторських
(кандидатських) дисертацій з історії в Національному університеті «Кієво-
Могилянська академія», 2005 р.

Разом з колегами Юрієм Мициком і Тетяною Таїровою-Яковлевою
(Санкт-Петербург), 2006 р.

Біля пам'ятника гетьмана України Івана Мазепи в парку свободи
м. Галац (Румунія), 2008 р.

На місці
Задунайської січі.
Верхній Дунавець
(Румунія), 2008 р.

На руїнах фортеці
Діногетії на Дунаї,
де перебував київський
князь Святослав
(Румунія), 2008 р.

Декан факультету
гуманітарних наук
Національного
університету
«Києво-Могилянська
академія», 2009 р.

З дружиною Інною, 2010 р.

На місці Кам'янської Січі
(с. Республіканець), 2011 р

У Люксембурзькому саду Парижа
(Франція), 2012 р.

На фоні собору Нотр-Дам де Парі
(Франція), 2012 р.

«Прощання з Парижем»
(Франція), 2012 р.

Поруч з монументом
козацької звитяги,
на місці Берестецької битви,
2014 р.

Перед музеєм
Пересопницького Євангелія
(с. Пересопниця), 2014 р.

Зміст

Від упорядників	4
Розділ 1. Вітання до ювілею	5
Розділ 2. Щербак Віталій Олексійович. Основні дати життя і діяльності	6
Розділ 3. Показчик наукових праць В.О. Щербака	8
3.1. Дисертації, автореферати	8
3.2. Монографії	8
3.3. Публікації (статті у періодичних виданнях, збірниках, матеріали конференцій)	9
3.4. Рецензії	44
3.5. Наукове редагування	47
3.6. Література про Щербака В. О.	49
Розділ 4. Наукова школа В.О. Щербака	50
Розділ 6. Фотогалерея	51

Довідкове видання

Серія

**«Вчені — ювіляри Київського університету імені Бориса
Грінченка»**

Випуск 22

Щербак Віталій Олексійович

Біобібліографічний покажчик

Видання підготовлене до друку
в НМЦ видавничої діяльності
Київського університету
імені Бориса Грінченка

Завідувач НМЦ видавничої діяльності,
директор видавництва *М. М. Прядко*
Головний редактор,
відповідальна за випуск *А. М. Даниленко*
Дизайнер *Т.В. Нестерова*
Технічний редактор *Т.М. Піхота*
Верстальник *О.Д. Ткаченко*

Поліграфічна група: *А.А. Богадельна, Д.Я. Ярошенко,
О.М. Дзень, Г.О. Бочарник, В.В. Василенко*

Підписано до друку 17.04.2014 р. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 3.26. Обл.-вид. арк. 2,75. Наклад 36 пр. Зам. № 4–058.

Київський університет імені Бориса Грінченка.
04053, м. Київ, вул. Воровського, 18/2.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
Серія ДК № 4013 від 17.03.2011 р.

Попередження! Згідно із Законом України «Про авторське право і суміжні права» жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена на будь-яких носіях, розміщена в мережі Інтернет без письмового дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка й авторів. Порушення закону призводить до адміністративної, кримінальної відповідальності.